

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Simptome grave

(dn) Ni-e drag tineretul, pentru că el este mângâierea prezentului și chează viitorului. De aceea ne bucurăm de câteori ni-se dă prilej să ne întărim în credința că nădejile noastre de mai binele ce o să vină sunt clădite pe temelii tari și serioase, iar nu pe nisip și himere.

Oșanda scoaterii din învățământ, rostită de Ministerul Instrucțiunii, nu de mult, asupra unui număr însemnat de elevi și eleve (!) de liceu, în urma constatării consternante că făceau parte din organizațiile teroriste „Garda de fier” și „Arhanghelul Mihail”, iar mai nou tristul incident al călcării de copitele cailor într-o învălmășeală politică dela Rădăuți a unui alt elev de liceu, conducător de cete gălăgioase și răsvrătite împotriva celor rânduiți să țină ordinea, va recunoaște, însă, oricând, sunt fapte ce semnaleză o stare de lucruri, ce nu se poate să nu ne pună pe gânduri.

Cum adevă: atât amar de băieți și fete (!) de școală secundară (și câți sunt asemenea lor, pe cari însă nu i-a descoperit încă nime?), să-și fi pierdut într'atâta gingășia sufletească, încât să nu mai simtă chemarea blândă a șoptelor sfinte ce vin din înălțimile senine ale idealului etico-estetic, ce îndeamnă la statornicia în agonisirea bunurilor morale-intelectuale pe seama proprie întăiri, ca să poți da cândva și altora din ele, tot mărinind prin aceasta, în chip pașnic și trainic, patrimoniul sacru al însușirilor alese și a virtuților ce au împodobit prin veacuri neamul tău și omenirea întreagă, ci să se preteze, în pofida vârstei lor fragede, la rolarea activă în înjghebări de rebeliune, de distrugeri și de omoruri? Aici am ajuns după atâta învățatură de germană, franceză, engleză, matematici, geografie, fizică, zoologie și celelalte materii ale programei analitice?

Grozav să te și gândești. Și totuși trebuie să te gândești, pentru că-i vorba de-o năpastă națională, din care de n'om ieși la timp, vine potopul.

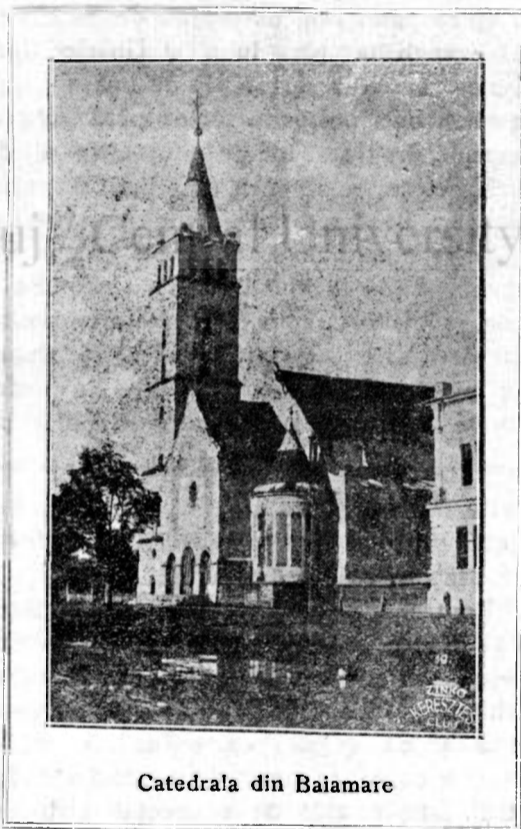
Vina stărilor de azi, evident, nime n'o poate arunca în cărucia tinerimii. Aceea trebuie căutată sus, la capetele făuritoare de legi a învățământului și la acea Alma Mater fără suflet și fără Dumnezeu, carea fabrică și trimite în lumea școlărimii „luminători” după chipul și asemănarea sa. Cum vor învăța apoi aceștia pe tinerii apucați pe mâna lor să respecte avutul, cinstea și viața altuia, când, după înțelepciunea orelor de „știință” pozitivă, nu-i suflet, nu-i raiu, nu-i iad, nu-i diavol, nu-i Dumnezeu, nu-i adevăr obiectiv, nu-i lege morală obligatoare, nu-i sancțiune mai presus de fire —, nu este nimic afară de materie anorganică și de materie organică, evoluată până la bipede cu diplome universitare?

Să între Hristos cu lumina Evangheliei sale în învățământul superior, la catedrele de pe cari se toarnă suflet în sufletul celor meniți să fie crescători și căldușe tinerimii din școlile secundare, și aberațiile jalnice și prevestitoare de rău, ce grasează azi în sânul școlărimii, o să înceteze de sine. Căci cu măsuri pur penale nu se vindecă un rău ca acesta. Care, totuși, neapărat, trebuie vindecat radical.

Clipe istorice

Instalarea primului episcop român unit al Maramureșului — Drumul de triumf al Preasfințitului Alexandru — Serbările grandioase dela Baiamare

Marele praznic al Întâmpinării Domnului din acest an va rămănea adânc încrestat pe răbojul istoriei noastre bisericești, pentru că aceasta este ziua carea a făcut-o Domnul să ne bucurăm și ne veselim de dansa, fiind sorocul la care a intrat în viață noua vladicie a Maramureșului.

Catedrala din Baiamare

Și bucuria noastră crește cu atât mai mult, când ne gândim la piedeele multe și de multe feluri ce s'au pus deacurmezișul în calea înființării acestei așezări bisericești române unite carea, cu toate acestea, a luat ființă. Faptul că cei dela cărma țării, — ridicându-se peste motivele de ordin bănesc-material, cântate și descântate de potrivnicii ideii pe toate gamele, numai să nu se aleagă nimic din visul nostru drag —, s'au lăsat conduși numai de imperatiivele intereselor naționale-spirituale a părților aceloră, dovedește că simțul răspunderii e o virtute ce-i în floare în destui oameni cu greutate politică și că în ceasurile de grea cumpănă pentru naia bisericii sale, Cel veșnic de veghe întrevine efectiv în ajutorul ei. Trăind în această biserică și luptând pentru ea nu ne vom rușina în veac, căci cu noi este Dumnezeu.

E numai firesc acum ca ochii noștri, a tuturora, să fie îndreptați spre noul far de lumină, aprins în părțile nordice ale Ardealului, cerșind mila Cerului asupra strădaniilor ce se vor depune acolo întru vestirea și întărirea

crezului nostru sfânt și izbăvitor. La puterea noastră de manifestare română creștină se mai adauge doar o forță nouă, hotărâtă; pe linia noastră de apărare mai apare o formație proaspătă, întinerită, plină de seva vieții, privind curagioasă în fața vrăjmașilor înșirați de bătaie, cu convingerea nestrămutată că se vor stânge și dările de întunec trecător ce s'au arătat mai în urmă, cum se stânge fumul.

Da. Noua eparhie își începe viața cu cele mai întemeiate nădejdi de bine. Având în frunte un Păstor și Părinte călit în focul rugăciunilor, a meditațiilor și a luptelor cu peana și cu graiul, bun cunoscător de oameni și de împrejurări, încunjurat de dragostea, manifestată tumultuos, și acum, dealungul întregului drum spre reședință, a multărilor credincioase, mai compacte ca oriunde și mai primitoare de adevărul evanghelic ca oriunde, începându-și viața chiar acum, când la orizont se îngămădesc, amenințători nouri negri, nu încapă în doială că degetul lui Dumnezeu se arată și într'asta, prevestind biruința alor săi. Și tare ne este credința că aproape este ziua întru carea, ascultate fiind de Atotputernicul rugile ce se înalță, curate și smerite, din întreg cuprinsul șesului cu linii domoale ce se pierd în zariște, dimpreună cu gemetele de vifor ce se ridică spre aceleași înălțimi din țara de munți și zăvoale a Voevozilor, peste acele părți de pământ românesc se va sălășlui, iarăși, pacea binecuvântată și rodnică, tulburată, vremelnic, de deșertăciunea unor neodihniți. Prea e curat sufletul acelor oameni de bine ca Preamilostivul să-i lase multă vreme încolțiți de paseri hrăpărețe.

Pătrunși de măreția clipelor istorice ce ne-a fost hărăzit de Stăpânul tuturor să le trăim, cu gândul la noua eparhie, să ne rugăm cu toții Celui Preaînalt: Caută Doamne din ceriu și vezi și cercetează via aceasta, care a zidit-o dreapta Ta!

Și ruga noastră nu se poate să nu fie ascultată.

Spre noua reședință

Petrecut de durerea clericilor, a Corpului profesoral și a tuturor celor ce l'au cunoscut, pâr. episcop Alexandru, de acum al Maramureșului, își ia drumul, în dangăt de clopote și în sborul trenului, spre scaunul vladiciei ce îl așteaptă, întovărășit fiind, între alții, de pâr. episcop Iuliu al Gherlei și de pâr. prepozit Iacob Popa. La cel dintâiu popas mai lung, la Cluj, e întâmpinat, în gară, de domni Vaida, Mihali, Valer Pop, Romul Boilă, pâr. Agârbiceanu, Doamna Livia Boilă, prefectul Adam

Popa, călugărițele unite și lume peste lume. La cuvintele omagiale ce i-s'au adus, în sala de primire a gării, a răspuns, în felul său, răspicat și dela inimă, noul mare Păstor, a cărui petrecere în după amiaza acelei zile era fixat să fie la Gherla pâr. Iuliu.

Calea unui ierarh

Rar li este dat omului să vadă o însuflețire și o revărsare de iubire ca aceea de care avut parte noul ierarh în drumul său spre casă. Nedeslipit de tovarășii de călătorie din Blaj, acestora li-se mai alătură, din Gherla, d. Ghiță Pop subsecretar de stat, pâr. vicar Boroș, pâr. canonici Vaida și Vidican, pâr. Bob, pâr. senator Bilțiu, și mulți alții, porniți spre Baiamare, în acordurile corului teologilor. La Jibou oprire. O mare de capete. Drapele. Prapori. Gară pavozată. Vorbiri entusiaste: vorbește d. prefect Dr. Aciu, doamna Aciu și pâr. Mihaiu Pop din Cuceu. Suntem la intrare pe pământul eparhiei. Vădit emoționat, de primirea ce i-se face, Ierarhul le vorbește la suflet fiilor săi și-i binecuvântă. — Scena mișcătoare a poporului ce iasă cu preoții în frunte, înaintea Părintelui, dorit și iubit, care nu-i lasă nicăierea fără simptome cuvinte de mângâiere și îmbărbătare, se repetă pretutindenea unde se oprește trenul, la Titu Maiorescu, la Săplac, la Dr. Rațiu, la Ticău, la Ulmeni, la Mireșul mare, unde fiind hotarul județului Satu-mare, primirea e deosebit de sărbătorească (vorbesc domni Dobos și Pop,) la Fersig, la Satu-Lung, la Lăpușel, la Săsad.

Sosirea acasă

Pela jumătate la trei, miile de credincioși adunați la gară, toată girlande și brazi, a orașului de reședință, văd în sfârșit, cu ochii, ceea ce atât de mult doriseră cu inima: Păstorul cel mare e în mijlocul lor. Il salută, în numele autorităților și a cetățenilor din Baiamare, d. Dr. O. Pop, iar în numele Agru-lui d. dr. Osianu, ca s'audă apoi din gura Preasfințitului salutat asigurarea dragostei ce le-o poartă tuturora și făgăduința că va lupta din răsputeri să facă din noua eparhie un mărgăritar de mare preț

în diadema bisericii Domnului. În aclamațiile mulțimei electrizate cei doi episcopi și ceata oaspeților se îndreaptă spre catedrală, unde-i primește pâr. Breban și 120 de preoți în odăjdii. Și aici: cuvântează pâr. protopop local și răspunde cel bineventat. Urmează un inserat cu litie și o nouă cuvântare a celui ce a venit în numele Domnului să ia în stăpânire eparhia în a cărei inimă se află deja. Concertul de orchestră, dat din turnul catedralei, după slujba dumnezeiască apoteoză, tainic, întâmplările acestei zile de neuitat. Oaspeții sosiți mai târziu, domni: Colonel Grigorescu, adjutant regal, trimisul Maj. Sale Regelui, ministrul Emil Hațieganu, dir. regional Valer Moldovan, prefectul Miclea (Turda), primarul Iuliu Morariu (Turda) și ceilalți vin să facă, prin prezența lor, o dovadă mai mult, despre însemnătatea actului ce se desăvârșea și se sărbătorea.

Intru ale sale

Culmea festivităților o formează ziua de Luni, a Întâmpinării Domnului, cu instalarea sărbătorească dela sf. Liturghie arhierescă săvârșită în asistența alor 150 de preoți, toți în ornate de praznic. Localnici, săteni din împrejurimi și maramureșeni cu sumane mișoase tixesc catedrala elevată de melodiile corului d. prof. Chira, și se învâlurează afară cât vezi cu ochii. Greu de răsbătut îndeosebi în biserică, unde, în afară de oaspeții pomeniți, din strana stângă privesc uimiți, rânduiala slujbii răsăritene, canonicii Szabo și Fischer, precum și pâr. Pakots, secretarul episcopului romano-catolic de Satu-mare. Cetită evanghelia, pâr. Iuliu al Gherlei, într-o cuvântare ce stoarce torente de lacrimi, își ia rămas bun dela păstoriții săi de până aci ca să recomande dragostei lor pe noul mire al diecezei. Se cetește hula papală (pâr. Bob) și decretul regal (pâr. Băliban), spre a lua cuvânt noul ierarh, care, mănecând din întâmplarea zilei sfinte cu închinarea pruncului Isus și cu profeția lui Simion, reliefează cu impresionantă spontaneitate, rostul vieții sale, care este mărirea lui Dumnezeu și binele neamului și a bisericii, în perfectă supunere Pontificelui roman și Capului țării.

Binecuvântarea ce o dă la sfârșitul vorbirii în cheia partea bisericească a programului zilei. Păstorul cel mare a intrat de drept și de fapt în stăpânirea eparhiei sale.

Recepții și banchete

Slujba sfântă se sfârșește târziu. Preoțimea se poate prezenta, la reședința episcopescă a celor doi Ierarhi, — unuia spre a-și lua rămas bun dela el, celuilalt pentru a-i exprima urările de bun sosie, — abia după ora 2. Ceata de peste 250 fețe bisericești, după ce-și tâlcuie simțimentele omagiale prin rostul pâr. Boroș și Hetco, și se depărtează, mărind pe Dumnezeu, pentru luminile ce li-s'au împărtășit prin graiurile arhierescă. Preasfințitii se îndreaptă apoi spre Primăria unde au loc alte recepții: a curatoratului bisericesc unit din Baiamare (Șt. Suci) a bisericii ortodoxe (protop. Latiș) a bisericii romane catolice (can. Szabo), a autorităților (Dr. V. Moldovan) și a justiției, tuturora spunându-l vorba potrivită de răspuns arhieresc sărbătorit.

Terminate recepțiile, se încep banchetele unul în sala Casinei române, altul în restaurantul »Ștefan«, participând la ele peste 600 de persoane. Toastează pâr. episcop Alexandru pentru Rege și Papa; pâr. Iuliu revine icoana de vrajă din cei 13 ani de păstorie și aler gare prin toate satele și văile acestei eparhii de care acum se desparte. Col. Grigorescu, adjutantul regal, spune că-i trimis aci de M. S. Regele să-i reprezinte dragostea ce o poartă poporului din acele părți și să ureze ierarhului Alexandru ani mulți spre fericirea țării și neamului. Pâr. Iacob Popa vorbește în numele pâr. mitropolit; d. Dr. E. Hațieganu tălmăcește salutul guvernului; d. Valer Moldovan proslăvește statul român ce a acordat drepturi egale tuturor confesiunilor; d. Dr. R. Boila grăiește în numele senatului, d. Ilie Lazar în numele Camerei deputaților; glasul dlui Iuga exprimă sentimentele de iubire ale Maramureșului, a d. dr. Aciu ale Sălașului — fiecărei cuvântări dându-i-se răspuns pătruns și pătrunzător din partea P. S. Alexandru. La restaurantul »Ștefan« a tostat d. Ghiță Pop, reliefând faptul că biserica română

Foiața „Unirii“

Cuvântul cel dintâiu

Pâr. Alexandru al Maramureșului către clerul său eparhial

Rânduiala nepătrunsă a Proniei cerești, care a făcut să ajungă de prim purtător al demnității episcopescă în noua eparhie actualul ei titular, aceeași i-a dat de apărătoare acestei eparhii pe Pururea Fecioara, sub scutul căreia își pune noul Păstor și Părinte, munca sa și a preoților săi.

„Coborând de aici la grijile de alt ordin, — continuă Preasf. Alexandru, — cele în legătură cu organizarea noiei Eparhii și cu îndrumarea ei pe căile mântuirii, nu pot să nu încep prin a sublinia misiunea grea ce ne așteaptă. Creiată, prin bulla „Sollemni conventione“ dela 5 Iunie 1930, ca sufragană a mitropoliei gr.-catolice române de Alba-Iulia și Făgăraș, noua Eparhie, numită a Maramureșului, este un factor istoric în viața acestei provincii bisericești. Prin organismul său central și prin toate acele așezări și instituții noi, cari în chip firesc trebuie să răsără din inima acestei noi Eparhii, ea trebuie să devină o nouă fortăreață a gândului măreț și atât de mângâitor, pe care-l întrușipează și reprezintă biserica noastră română unită, a gândului unei cât mai bogate vieți adevărat creștine, plămădite în adâncurile ființei noastre naționale și

isvorite din ea, cu căldura și puterea atât de proprie tuturor manifestărilor, cu adevărat mari, ale neamului nostru.

Pentru a corespunde însă acestor așteptări și pentru a putea realiza, cât mai deplin, nădejile ce se leagă de noua noastră așezare eparhială, se cere imperios ca viața ei să pornească și să se desvolte în linia tradiției strălucite, care face gloria de oricând a Blajului, centrul istoric atât de respectat al bisericii noastre.

Aici vedem noi greutatea misiunii ce ne așteaptă. Nu pentru că ne-am îndoi, o singură clipă, de convingerile și sentimentele creștine și în aceeași vreme naționale și patriotice, ale Voastre, Venerat Cler eparhial, și a credincioșilor voștri iubiți, ci pentru că ridicarea în mijlocul vostru a unui nou centru episcopesc compoartă necesitatea de a prinde și organiza aceste convingeri și sentimente în cadrele armonice ale unor așezări permanente, cari să garanteze, instituțional, atât puritatea convingerilor și sentimentelor de cari vorbim, cât și trăinicia, dacă nu chiar perpetuitatea acestora.

Așa fiind, nu pot, Venerați și Preaiubiți Frați, să nu cer, înainte de toate, sprijinul puternic și chiar infalibil al rugăciunilor voastre, cari singure pot să asigure rodul așteptat dela munca ce trebuie să depunem, cu toții, pentru binele credincioșilor încredințați nouă spre păstorie și prin aceasta pentru progresul întregii noastre Eparhii. Cunoaștem, neapărat, foarte bine cu toții, cuvântul atât de mângâitor al Mântuitorului: „Amin, amin, zic vouă: orice

veți cere dela Tatăl întru numele meu dă-vouă“ (Io. 16, 23), și astfel socot a fi de prisos să insist acum mai cu deadinsul asupra acestor mari și grele îndatoriri a vieții voastre preoțești, adevărată piatră de încercare a tuturor celor chemați în soarta Domnului. Pilda bunului Mântuitor, care a petrecut nopți întregi în sfântă rugăciune (Lc. 6, 12), este atât de concludentă în această direcție, încât nu putem crede că s'ar găsi cineva între membrii Veneratului nostru Cler eparhial, care să aibă vreo greutate întru împlinirea poruncii care ne spune, că „se cade pururea a se ruga și a nu înceta“ (Lc. 18, 1).

Ajutat de rugăciunile voastre cucernice căroră nu voi înceta să adaug pe ale mele am bună nădejde să putem ieși cu bine din greutățile inerente oricărui început de organizare, dublate la noi de cele specifice ale așezării Eparhiei noastre a Maramureșului. Știu anume, foarte bine cu toții, Venerați Frați, că cele 239 parohii, câte s'au dat eparhiei noastre au aparținut mai înainte la nu mai puțin decât șasă centre episcopescă deosebite, între cari și cele trei rutene (Hajdudorogh, Muncaciu și Stanislau), situate, ca reședință, toate în afară de hotarele țării. Dintre cele 201 parohii românești, 169, marea majoritate a Eparhiei, s'au ținut înainte de Gherla, 31 de Oradea și un (Boianul din Bucovina) de Blaj, urmând că de-acum toate acestea să fie contopite, sub toate raporturile admise și cerute de Bulla de înființare, în noua noastră așezare eparhială. Lucrul nu va merge, desigur, prea ușor

unită face parte integrantă din sufletul neamului. — Concertul dat de Soc. Corală din loc în seara zilei a încheiat serbările, a căror amintire nu se va șterge niciodată din mintea celor ce au luat parte la ele.

Mărească sufletele noastre pe Domnul, căci ne-a făcut nouă mărite cel Puternic. Și sfânt este numele Lui.

Grăunțul de muștar crescut copăcel.

De praznicul Întâmpinării Domnului, Surorile din Blaj, în tăcere și reculese au ținut un mic jubileu familiar, în Capela Institutului Recunoștinții: Se împlineau zece ani de când a luat ființă Congregația lor.

Nu-i prea lung răstimpul acesta. Și totuși cât de încărcatu-i de amintiri și învățăminte!

În vremea aceea nu erau nici filialele de azi, nici Casa-mamă și nici Orfelinatul din Obreja. Toată „congregația” se reducea la o mână de suflete dornice după viața desăvârșirii călugărești, mănate încoace de suflarea Duhului, după decepțiile amare ale unor încercări neisbutite aiurea. Li-se dase sălaş vremele în fosta sucursală a Seminarului teologic, lor și alor cam 150 orfani, băieți și copile. Și în huetul acestor glasuri năcăjite, s'a dat vestmântul ce înfrățește cu supunerea, sărăcia și curăția, celor dintâi trei jertfe de bunăvoie a juruințelor monahale, dintre cari una (Sora Agapia) poartă încă, deplin sănătoasă, jugul Domnului, aici, la Blaj, iar alta (Sora Marina) la Craiova.

La câteva luni după investimântarea de începătură vine dela Targu-Mureș Preacuvioasa Febronia, ca, trecând, cu orfani cu tot, la 16 August al aceluiași an, 1921, la Obreja, să se cearnă chemările, să se limpeziască rosturile acestei formații religioase și să li-se consolideze temelile. Ceeace s'a și făcut.

Și când se va scrie istoria acestor ani de frământări cumplite din viața Congregației ce numără acum la 140 de membre, suntem siguri că nu vor rămânea ochi neumeziți de stropi calzi de lacrimi.

dar considerând că pentru cele 38 parohii rutene vom alege și constitui, potrivit Bullei pomenite, un vicar general aparte, munca de organizare și contopire a celorlalte într'un tot organic, nu va mai putea întâmpina dificultăți de nebiruit. Ne întăresc și Ne mângăie în această privință mai ales vorbele minunate ale sf. Pavel, care accentuiază în cartea sa către Efeseni (4, 3—5) atât de apăsător: „unirea spiritului prin legătura păcii” și aceea „unică nădejde a chemării noastre” — concretizate prin ideea aproape axiomatică: „un Domn, o credință, un botez” —, încât nu se poate ca aceste îndemnuri de ordin, evident, supranatural, să nu deschidă pentru toți Frații și Fiii Eparhiei noastre, largă și încăpătoare, calea apropierei și înfrățirii desăvârșite și în celece, aparținând ordului natural, sunt numai preambulele și oarecum condițiile vieții harice.

Înfăptuită odată această apropiere și înfrățire, se va ușura nespus întreagă munca de organizare și de continuă dezvoltare a nouilor așezări și instituții eparhiale, pe cari dacă nu socotim a fi potrivit să le înșirăm aici taxative, este numai pentru motivul, că *dorim să fim în tot cursul activității noastre de Episcop, mai mult omul faptelor decât al vorbelor.*

Un alt moment, care merită după părerea Noastră, considerație specială și care se cere neapărat amintit în chiar acest întâlu cuvânt către Veneratul Cler eparhial, este de natură mai intimă și privește statornicia în legea moștenită dela părinți a credincioșilor noștri. Ni-se spune anume, și lucrurile au ajuns și

La moartea pâr. Florianu

Cuvânt rostit în Catedrala din Blaj la 5 Febr. 1931

de Pâr. Dr. Victor Macavelu

„Venit-a asupra mea moartea, ca un răpitor. Venit-a stricătorul, și m'a surpat. Venit-a, și ca și cum nu aș fi fost, m'a făcut. Venit-a, și pământ fiind, zac, ca și cum nu aș fi fost. Cu adevărat, vis, cu adevărat nălucire suntem noi muritorii”.
— Cuvintele cântării bisericești dela rânduiala îngropării preoților.

Cu adevărat, nălucire și vis este viața noastră, Intristați Ascultători!

Altăieri, la ora 11^{1/2} stam încă împreună, după ședința Consistorului, la care luasem parte. După ora 12 a fost văzut încă, trecând cu pasu-i apăsător și hotărât, prin piața Blajului. — Iar la ora 1, economul Internatului de băieți vestea tuturor vestea groaznică, vestea neașteptată: vestea, ce părea de necrezut: *canonicul Florianu — mort!*

Și vestea grozavă, vestea de necrezut era totuși adevărată! — Trei doctori, alergați în grabă o constataseră cu toate mijloacele neîndoioase ale științii lor. *Canonicul Florianu era mort.*

Tristați Ascultători

Cât de grea este une-ori împlinirea unei datorii! — Cât de grea și de crudă este d. p. datoria aceluia, care trebuie să spună un cuvânt de liniștire, un cuvânt de mângăiere, la căpătâiul unui prieten vechiu a unui coleg, a unui tovarăș de muncă în aceeași brazdă, în aceeași slujbă!

Ani de-a rândul, zeci de ani aproape, știi, că deadreapta sau de-a stânga ta, la aceeași masă de lucru și de colaborare, la același altar al Domnului, luptând și muncind pentru același ideal, — se găsește cineva, care de azi înainte nu va mai fi acolo, unde tu erai obișnuit să-l știi, și să-l vezi.

Și cât de grea este aceasta împlinire a

datoriei, mai ales în fața unei morți, care a venit așa de pe neașteptate, așa de extraordinară!

A fost o întâmplare, a fost o nenorocire a fost un destin, o clipă de uitare de sine, o clipă de pierdere a conștiinții, o clipă de întunecare a minții, sub povara unei *opresiuni sufletești*, ca o urmare, de sigur, a cine știe cărei suferințe trupesti! Și iată, pe colegul și confratele nostru Iuliu Florian, pe neprevăzute, pe neașteptate — dus dintre noi.

Nu-l vom mai vedea nici în fruntea Internatului de băieți, între superiorii și elevii, de cari părea că așa de greu se poate despărți! Nu-l vom mai vedea nici în fruntea Seminarului teologic, unde încrederea superiorilor săi îl destinase, cu câteva zile în urmă, unde apucase să se și introducă oficial, și unde era așteptat cu atâta drag, să se strămute, de către profesorii și superiorii și elevii Seminarului nostru! — Nu-l vom mai vedea la ședințele Consistorului și ale diverselor dicasterii bisericești, nu-l vom mai vedea la sf. liturghie din Catedrală, nu vom mai ceti despre cutare vizitație canonică, sau despre cutare binecuvântare de biserică, din cutare colț al Arhidiecezei noastre, făcută de canonicul Florianu, din încredințarea Mitropolitului său. Nu-l vom mai vedea interesându-se, ca administrator delegat, de societatea de editură „sf. Unire”, și nu vom mai citi, nici odată, articolele, cu înțelepte și creștinești sfaturi și îndemnuri, pe cari „Unirea Poporului” i-le publica aproape la fiecare din serbătorile mari.

Nimic din toate acestea! — Pentru că acela care a fost canonicul Iuliu Florianu, nu mai este astăzi între cei vii, este astăzi mort, trupul lui este în sicriu, trupul lui este pe calea reîntoarcerii în pământul dintru carele a fost luat.

în publicitate, că în anume părți ale eparhiei Maramureșului și în deosebi în acelea de pe teritoriul județului cu același nume, s'ar fi încuibat „proroci mincinoși”, cari, căutând să exploateze deoparte mizeria aproape insuportabilă, iar de alta o seamă de neînțelegeri ce s'ar fi ivit pe alocuri între preoți și turmă, ar fi isbutit „să înșele pe unii și să amăgească pe alții.

Nu cunoaștem încă în amănunte primejdia ce amenință, din această parte, tezaurul atât de scump al credinței noastre ancorate în stânca lui Petru, nici nu avem încă informații precise despre motivele cari îndeamnă pe unii — sperăm destul de puțini — să nu mai fină cu destulă tărie la unitatea tradițională, sub raport de lege, a Maramureșului românesc, dar cele ce știm și am putut să aflăm până acum, sunt prea destule pentru a nu putea să tăcem”.

Intemeiat pe descrierea plastică a sf. Pavel, — Efeseni 6, 10 urm, — își îndeamnă clerul să se folosească de același arme „împotriva meșteșugurilor diavolului” și a „stăpânilor întunerecului veacului acestuia”, ca Apostolul neamurilor. Zice apoi mai departe:

„Impotriva relelor ce ne amenință, în orice formă, nu vom lupta, deci — dacă nu vrem să ne despărțim de șirul celorce luptă sub fiamura adevărată a Domnului —, nici cu propria putere fizică, nici cu ajutorul brațului secular, și, mai puțin încă, cu armele profund necinstite ale minciunii, ori chiar ale perfidiei și calomniei. Acestea sunt domeniul „mește-

șugurilor” diavolului și ale întunerecului, iar noi ne simțim și vrem să trecem, în ochii tuturor și ai oricui, drept fiii luminii. Iar armele acestora sunt cele preconizate, cu atâta putere, de sf. Pavel: „adevărul” și „dreptatea”, care ne „încalță picioarele” spre „evanghelia păcii”. „Pavăza credinței”, a sfintei noastre credințe creștine catolice, ne va arăta, în tot momentul, felul cum trebuie să mânuim aceste arme, descoperindu-ne, în mod infalibil, pe „vicleanul”, ale cărui săgeți aprinse avem să le stângem. Judecata cumpănită de preoți ai Legii creștine, — căci ea este a se înțelege sub „coiful mântuirii” —, și mai ales „sabia Spiritului, care este cuvântul lui Dumnezeu” vor completa, de minune, această armatură spirituală, singura îngăduită în lupta adevărului și a păcii, pentru cari suntem aleși de Mântuitorul Hristos. Peste toate acestea vom adauge apoi, tot după îndemnul minunat al sf. Pavel, arma nebirută a rugăciunii, făcută „în toată vremea”, vom căuta să putem „sta împotriva în ziua cea rea și, toate biruindu-le, să stăm”, ca nici un suflet să nu rățăcească din turma cuvântătoare, ce ni-s'a dat în grijă spre păstorie...

Deplin încredințați de puterea acestor cuvinte, spuse de „Pastorul cel bun, care sufletul său și-l pune pentru oi” (Io. 10, 11), să nu stăm, Venerați și Iubiți Frați, o singură clipă pe chibzuri, ci să folosim, fără nici o șovăire și pe întreagă linia fronturilor atăcate, armele luminoase, schițate mai sus după învățătura nesământoasă a sf. Pavel. Inarmați cu

Iară sufletul lui — stă în fața judecății lui Dumnezeu!

Intristați Aseultătorii!

Noi, cari trebuie să judecăm lucrurile în lumina credinței într-o prevedință dumnezeiască, — prevedință atotștiutoare, și prea bună, — în lumina credinței într'un Dumnezeu judecător preadrecht, noi credem că, la aceasta judecată a sufletului aceluia, care a fost Iuliu Florianu, Dumnezeu cel preadrecht și atotștiutor nu va judeca acest suflet pentru clipa morții sale, când suntem convinși că fapta lui din urmă, cum spun și doctorii, nu a mai fost fapta unui om conștient de ceea ce face, și nu mai era deci nici răspunzător înaintea lui Dumnezeu!

Căci, în definitiv, mintea și judecata omenească nu poate descoperi *nici un motiv de ordin sufleteș*, pentru care canonicul Florianu să fie bânuit!

Om fără de nici o patimă lumească, om întregu în caracterul său omenesc și preoțesc, cu o situație socială așa de frumoasă, cu o situație materială, despre care nici cei mai de aproape ai săi nu aveau închipuire, că este așa de înfloritoare, om ordonat în mânărea banului public — corect până la ultimul ban care era al Institutului pe care îl conducea, om încunjurat de dragostea adoratoare a unei bătrâne mame văduve, a unui frate, a unei cumnate și a unor nepoței, și a altor rudenii, cari li admirau bunătatea sufletească, om încunjurat de toată stima și dragostea celor din jurul său, a colegilor și a prietenilor, cari îl vedeau suferind trupește, cu o *tensiune arterială de 23—24 grade*, și cercau cu totul prilejul, ca să-l încurajeze, ca să poată suporta aceasta stare — în definitiv, mobilul ultimei rele fapte nu a putut fi altul, decât o eclipsă momentană de conștiință, o *totală întunecare* de câteva clipe a minții și a rațiunii sale!

Și iată de ce am zis, că nu pentru aceasta clipă de uitare de sine, nu pentru aceasta îl va judeca Dumnezeu.

Il va judeca pentru *viața lui*, pentru *activitatea* lui, pe care cu cunoștința și judecata noastră omenească o știm și o judecăm *asa de frumoasă, așa de bogată în roade*, încât o putem pune pildă altora!

* * *

Oh, aceasta viață și aceasta activitate a canonicului Iuliu Florianu!

Nu vă voi obosi, Iub. A. cu prea multe

puterea adevărului și a dreptății, să nu uităm a pune mereu în auzul credincioșilor noștri cuvântul atât de răspicat al Mântuitorului: „Păziți-vă de prorocii mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar înăuntru sunt lupi răpitori; din rodirile lor li veți cunoaște... căci nu poate pomul rău să facă poame bune“ (Mat. 7, 14—6 18). Să lucrăm, Venerat Cler eparhial, cu toată prudența și dragostea, pentru că răspundere mare avem în fața dreptului Judecător, și altfel nu ne va fi prea ușor în ziua cea mare, când „se vor deschide cărțile, se vor cerca faptele și se vor întreba cugetele“ (Rugăciunea Dupăcinarului).

... Iară când se va întâmpla ca șoapta divină a Mântuitorului să vă îndemne a vă apropia, fie personal, fie în scris, de celce vă trimite aceste îndemnuri și vă este de acm Păstor și Părinte, să nu pregetați a o face cu toată încrederea, știind că veți găsi la el totdeauna înțelegerea cuvenită și bunăvoința cea mai deplină pentru a vă ajuta, după puteri, în toate necazurile și greutățile ce-i veți propune“.

Cu aceste gânduri și sentimente cuprinzându-i pe toți în dragostea sa, le dă tuturor: preoților și credincioșilor, arhierescă binecuvântare.

Cețiți și răspândiți: „UNIREA“

amănunte asupra acestei vieți și asupra acestei activități a canonicului I. Florianu.

Născut la 1879, ca fiu al preotului Ioan Florian din Mădărașul de Câmpie, — mort și el la o vârstă de peste 80 ani, abia în primăvara anului trecut — după terminarea studiilor liceale la Blaj s'a dedicat statului preoțesc. Fericitul întru pomenire Mitropolit Mihalvi l'a trimis pentru studii la Universitatea din *Buda-pesta*, de unde după terminare, l'a trimis mai departe, pentru câștigarea laurei de doctor în teologie, la universitatea din *Viena*, ca membru al Institutului sf. Augustin, pentru educația superioară a preoților. — A trecut cele 4 examene rigoroase, și-a făcut disertația doctorală prescrisă, și a fost promovată de *doctor în teologie*.

Reîntors acasă, a fost numit *capelan la Cluj*. — În mintea mea revine amintirea medaliilor, pe cari le comandase pe seama membrilor Reuniunii de femei »sf. Maria« din Cluj, pe care nu știu dacă el a întemeiat-o, dar pe care atunci el o conducea și o îndruma! Și medaliile acestea aveau inscripția: *Preasfânta Născătoare de Dumnezeu — Păzește limba, legea și moșia noastră!*

A trecut apoi ca *preot militar activ*, capelan castrens, cum se zicea pe atunci. — Și iată-l pe tinărul preot militar Dr. Iuliu Florianu în garnizoana din Cluj, și mai apoi în garnizoana din *Viena*, păstorind cu dragoste și pricepere, pe cei chemați sub steagul apărării țării lor de atunci. — Pentru aceștia tipări el o *cartică de rugăciuni*, întocmită cu învățături și sfaturi anume pentru starea și nevoile lor sufletești, și care se răspândi atunci, și mai târziu în zeci de mii de exemplare.

Veni și *răsboiul cel mare*. Iuliu Florianu era *preot deși militar*. Nu mai departe decât alaltă seară, unul dintre sergenții noștri de stradă îmi spunea cu lacrimi în ochi: „am fost cu Dumnia-lui în răsboiu. — Doamne, ce om bun era!« Preotul militar Florianu trecu pe rând, consilier în cancelaria vicariului ap stolic campestru, a episcopului militar de pe atunci, apoi trecu la brigăzile și diviziile de pe fronturi — era acuma cu gradul de *preot-maior* — pe *frontul galițian*, și la urmă de tot, pe *frontul francez*, făcându-și datoria și acolo, în ploaia de gloanțe și de foc, așa cum spunea, că odată a scăpat cu viața numai datorită calului său — un fost cal de curse — cu care a trecut cele mai grele obstacule în fuga sa.

Cine știe, dacă nu tocmai *suferințele de ani de zile ale frontului de răsboiu*, nu au lăsat și ele cele mai grele și mai adânci urme asupra sănătății și a nervilor săi?

După descompunerea fronturilor marelui răsboiu, a revenit acasă, intrând în *cadrele noii armate a României mari*, până la demobilizarea ei, — când a fost invitat să treacă la Blaj, ca *asesor consistorial și secretar mitropolitan*.

Dar și în acest scurt interval de serviciu în cadrele armatei române, reușise să-și câștige stima și dragostea camarazilor săi, aprecierea și simpatia personală a aceluia care *era atunci în aceeași garnizoană la Bistrița, iar astăzi este Regele Carol II al României*.

La 1923 după trecerea P. S. S. Nicolescu ca episcop la Lugoj, a fost ales *canonic mitropolitan* în locul vacant. — De atunci viața lui a fost mai aproape de noi, și eu nu mă pot hotărî, ca să înșir tot aceea ce canonicul Florianu a lucrat în acești din urmă ani.

L'am văzut *sfetnic al Ex. Sale Mitropolitului*: conștiencios, sincer, devotat. Mai disciplinat, ca vechiu soldat, decât noi ceilalți, gata la o simplă vorbă, să ia asupra sa o încredințare, să plece în cutare misiune, să plece d. p. la Drăguș, unde, ca un făcător de rele, să fie arestat și sechestrat vreme de ceasuri întregi — pentru că avea o misiune dată de Capul bi-

sericii sale! — Ceialalți din noi poate mai pregetam, fie din cauza vremii, ori a bolii, ori altor ocupațiuni, *Florianu însă pleca*, fără de nici o discuție, fără de nici o zăbavă!

L'am văzut *la Internatul de băieți* în fruntea *ca rector*. Modest, ultramodest, ca un călugăra restrâns la o singură cameră de locuit și dormit — mai înainte cu câțiva ani își cedase seminarului locuința canonică, — rezervându-și și atunci o singură cameră! Dar am văzut *infirmeria model, casa din Veza*, clădită de el, și am văzut *suma frumoasă de bani, strânsi* pentru viitoarea dezvoltare a acelu Internat! Am văzut rânduiala, curățenia și disciplina din acel Internat!

Bun camarad și coleg, gata oricând să înlocuiască pe oricare din noi, fie la o referat din Consistor, fie la o sfântă liturghie, la care eram de rând.

Corect și scrupulos în *raporturile personale*, ca și în administrarea banului public, care s'a găsit în cea mai deplină regulă, la moartea lui neprevăzută.

Preot piu și zelos — cu o deprindere de pastorație de ani de zile — *căuta prilejul*, ca să poată merge pe sate, să predice cuvântul și învățătura Evangheliei, fie la misiuni populare, fie cu ocazii de binecuvântări de biserică ș. a. m. d., apoi fie catehet la școlile noastre de aici, fie ca director spiritual al Congregației de surori dela Obreja, atunci, la începuturile ei.

Iubitor de neam, entuziasmat pentru o idee de luptă pe care o socotia și dreaptă, și morală, l'am văzut în fruntea satelor, ca un comandant, pe jos, cale de mai mulți kilometri!

Și să nu mai pomenesc de *gingașa iubire*, pe care-o avea către repausatul său părinte, către iubita sa mamă, față de fratele său scump și față de familia lui.

Ca o mică răsplată dela oameni, a tuturor acestor vrednicii, i-s'a adaus pe lângă celelalte multe, mai vechi, în anul din urmă și prea frumoasă decorație *Ofițer al ordinului »Steaua României«*.

Răsplata cea mare însă i-o va da, credem și suntem convinși, *Judecătorul cel drept*, scrutătorul în milor și al răunchilor, bunul și atotputernicul Dumnezeu!

*

Și acum. Iub. A. când mă apropiu de încheere, să reținem și pentru noi o mică învățătură, din cazul morții canonicului Florianu.

Nimeni din noi nu poate cunoaște ceasul morții sale. *Moartea*, ca un fur, vine, noaptea, ori ziua, și la orice ceas al vieții noastre.

Și după moarte, *vine judecata*.

Și după judecată, *vine răsplata cea mare și veșnică*: Celor buni li-se vor adresa cuvintele: *»veniți, binecuvântații Părintelui meu, de moșteniți împărăția, care este gătită vouă«* — pentru viața voastră din aceasta lume.

Celor răi le vor suna cuvintele:

»Duceți-vă dela mine, blestemaților în focul cel de veci«, — pentru că viața voastră a fost netrebnică și fără de frica lui Dumnezeu!

Să alegem, și să hotărîm, Iub. A. ceea ce vrem să facem și noi, ceea ce putem să facem, cu voia noastră liberă, și cu ajutorul Aceluia care „pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorît din ceriu și a patimit“ — ca și noi.

Hotărîrea noastră fermă, și *faptele noastre bune*, ele ne garantează *răsplata* pe care de sigur toți o dorim: fericirea de veci, vederea față la față a lui Dumnezeu!

Fie, ca moartea canonicului Florianu să fie un prilej, ca să începem, măcar de acum înainte, o astfel de viață, carea să ne asigure *»răspuns bun la infricoșata judecată a lui Hristos!*

* * *

Și acum, — termin!

Termin acum, cu un ultim rămas bun, din partea celui ce pleacă pe drumul odihnei de veci. Exelenței Sale, Mitropolitului, mulțumită pentru toată dragostea și sollicitudinea ce mi-a acordat-o în aceasta viață!

Un ultim rămas bun *mamei iubite și fratelui scump*, și celorlalte rudeni. Dumnezeu le poarte de grije, și să-i mângăie!

Un ultim rămas bun, *colegilor din Capitlu, și pretinilor*, cu rugămintea cântării din Euhologii: *»frații mei cei iubii, nu mă uitați, când lăudați pe Domnul, ci vă aduceți aminte de dorul și de iubirea mea»*.

Acelaș rămas bun, și aceeaș rugămintă către voi toți iub. A.: *»aduceți-vă aminte de mine și rugați pe Dumnezeu, să mă odihnească cu dreptii!»*

Din suflet îi dorim aceasta odihnă! Amin.

Canonicul † Dr. Iuliu Florian.

Un acces acut de boală îndărătnică și veche a pus capăt unei vieți de necurmată muncă tăcută și smerită.

Numit de curând Rector al Seminarului Teologic, era așteptat cu drag la noul post, fiindcă, după dovezile date la Internatul de băieți, se legau nădejdi mari de el și aci. Scris a fost însă altfel să fie. Căci în loc să treacă unde era rânduit de oameni, a trecut unde-l chema o putere mai mare.

Din viața răposatului desprindem faptul că s'a născut în Nădărașul de Câmpie, la 31 August 1879, din familie preotească. Studiile liceale și le-a terminat în Blaj. Teologia a făcut-o în Budapesta. Doctoratul l-a luat în Viena. S'a hirotonit la 28 August 1902, ca să facă o vreme pe preotul ajutor la Cluj. După aceea a trecut, ca preot militar, în slujba armatei, unde se ridică până la cinstea de preot-colonel.

După munca istovitoare de cancelarie, unde-l ținea cât numai se putea, episcopul militar Bjelik, în vremuri de pace, și după nenumărate primejdii de moarte, înfruntate pe fronturile austro-ungare, trece și în slujba oștirii române, unde rămâne același suflet disciplinat și supus.

Cu moștenirea aceasta spirituală revine, la chemarea celor mai mari, în clerul arhidiecezan, unde, loial și ascultător, e la poruncă: ține misiuni, prezidează adunări, face pe secretarul mitropolitan, pe duhovnicul surorilor, scrie articole de ziar cu miez, (scosese și o foarte răspândită carte de rugăciuni pentru ostași: „Credința Ostașului“) ia parte la greutățile administrative ale „Sf. Uniri“, conduce Internatul de băieți cu o conștiențiositate ce va rămânea proverbială, vine, ca puțini alții, de câteori e chemat s'asculte mărturisirile teologilor, își îndeplinește cu scrupulositate datorințele de canonic, — socotindu-se pe sine, totdeauna, între cei mai puțin vrednici, respectând pe toți, temându-se, par'că, de toți.

De-acum s'a odihnit și a aflat ușurare multă și acest suflet mult sbuciumat. — În veci pomenirea lui!

Cauzele crizei economice. Halul economic în care ne sbatem e un rău cu ramificații extrem de extinse. Vraci meșteri în lecuirea astorfel de boale se frământă, la noi și aiurea, să afle leacul tămăduitor. Și se vor mai frământa mult și bine, precum se pare. Căci răul e înrădăcinat adânc și are fibre multe. Așa că n'o să iasă cu una, cu două.

Economistul Ios. Scherer, într'o conferință ținută la Zürich, a prins aceste rădăcini într'un mănunchiu unic în felul său. Nu-i mângăietor de fel. E instructiv însă pentru toată lumea.

După numitul economist în Anglia vina crizei economice o poartă stabilizarea prea ridicată a valutei. Părtașe în aceeași fărâdelege, sunt, pretutindenea, și cartelurile naționale și internaționale, cari țin, în chip artificial, prețurile prea sus. Aceștia li-se întovărășește în păcate bursa. Prin speculații de bursă s'au dus pe apele sâmbetii valori imense, ceea ce, firește, n'a fost fără repercusiuni sguuitoare asupra pieței economice-financiare mondiale. Adaugă la aceasta supraproducția bunurilor agricole-industriale, în vreme ce utilizarea brațelor de muncă e tot mai restrânsă, în urma dezvoltării exagerate a mașinilor. (Să nu se uite nici lipsa enormă de producție în aur, consecvența naturală a stabilizării valutei în aur, cum au făcut mai multe țări). Supraproducția de bucate și de materii prime a dus la îngrămădirea uriașă de atari produse ce nu pot fi exportate, — lovitură ce atinge grav îndeosebi țările agricole. Căci de unde în 1928 rezervele de bucate nevândute dădeau 38 de milioane de măști metrice, în 1929 stocul de bucate s'a ridicat la 112 milioane m. m. prezintând la prețuri anomalia de a fi en gros sub cele de dinainte de războiu, iar en detail rămânând, așa zicând, staționare.

Criza din chestie are și laturi politice. Sguduiriile revoluționare din Rusia și India au înrăurit mult economia globului. Tarifa vamală a Statelor Unite n'a făcut decât să măriască desastrul alimentat și de dumpingul rusesc, ce a năpădit piețele cu bucate sub prețul zilei.

Din partea sa apoi a contribuit și contribuțiile la criza fără păreche ce bântuie în lume, ideologia falsă a vremii, ce nu se razimă pe echitate și morală. Principiul fără inimă și fără suflet: „Agonisește, griji de dobândă și de producție, gustă din belșug tot binele unei situații bune“ nu putea duce decât la închinarea materiei la adorarea banului. Iar în această concepție de viață ce alta era să se aleagă de cei mulți, de cei sărmani, decât niște biete mașini de slabă însămnătate, a căror bine nu mult sinchisește pe „supraoamenii“ clipei de față?

Vindecarea răului economic-financiar în primul rând e, deci, în atârnare de tămăduirea răului moral de care sufer puternicii zilei. Așadar: îndărăpt la Evanghelie, căci numai așa Spiritul Domnului va reînoi fața pământului. Altfel omenimea va da numai din prăpastie în prăpastie.

Știri mărunte

Personale. Azi, în 7 Februarie, sub prezidiul pâr. Mitropolit, s'a complectat capitlu bobian, după ce mai întâiu s'a făcut promoția graduală prevăzută de constituția capitulară. Rezultatul: în locul decedatului Dr. Florianu a fost promovat canonic custode Revs. Dr. Ion Sâmpăleanu; în locul Preasf. Sale Dr. Rusu a fost promovat Revs. Dr. Ioan Coltor; de canonic cancelar a fost ales Preaon. Victor Pop, paroh în Boian (Bucovina) iar de canonic teolog Mon. Dr. Augustin Tătar, prof. la Academia teologică. — Intru mulți ani!

— Preaveneratul Ordinariat arhiep. a numit de paroh în Telec (distr. Giurgeului) pe pâr. Dr. Coriolan Sabău, preotul misionar din Poiana Mărului; pe pâr. Gavril Covăran din Ibănești l-a trecut de admin. parohial la Poiana Mărului, iar pe pâr. Ioan Crăciunean din Feiurdeni la Valea-Lungă (distr. Biia) de paroh.

Rezultatul alegerilor parțiale. Ziua de 29 Ianuarie c. a întregit cu șease numărul membrilor Corpurilor Legiuitoare. La Vlașca a fost ales d. D. Luca, liberal; la Teleorman d. Stan Ghișescu, averescan; la Caraș d. Aurel

Dobrescu, național-țărănist; la Putna d. Ion P. Ion, național-țărănist; la Bihor d. C. Teianu, național-țărănist; la Cernăuți d. Oreste Scraba, naționalist ucrainean, grație lipsei de înțelegere a situației din partea partidelor românești, cari, înafară de partidul național-țărănist ce a susținut candidatura d. Grigorovici, și-au pus contra candidați, ușurând în felul acesta isbânda blooului minoritar ucraineano-evreo-german.

Alți jacobiti convertiți. Din Ernaculam-ul Indiei vin vești minunate. După primirea arhiepiscopului jacobit Mar Ivanios și a episcopului Mar Theophilos în sânul bisericii catolice, au venit alții la rând, făcând asemenea. Așa, de ex., nu-i mult de când numitul arhiepiscop a luat mărturisirea de credință alor 35 familii din Mavelikara nașterii sale. Cam tot atâția au făcut la fel în ținutul Airur. Mai nou au trecut la catolicism doi mireni deosebit de marcați: P. C. Cherian și Iosif George, acesta din urmă un avocat vestit și redactor al lui »Hiderabad Independent« și al lui »Joung India«, ziarul cel mai cunoscut al lui Gandhi. Curioși din toate părțile aleargă la arhierul convertit cerându-i lămuriri asupra trecerii sale și asupra căii ce trebuie să urmeze și ei. Ceea ce, se înțelege, cel interviuat numai cu plăcere și cu bune rezultate misionare poate s'o facă.

Locale. Dumineca viitoare, a lăsatului de carne, va predica în catedrală pâr. Dr. Ioan Cristea, notar consistorial.

— În turneul său prin țară, *Compania Artiștilor Asociați* s'a oprit și în orașul nostru, unde a jucat, foarte bine, deosebit pentru băieți și deosebit pentru fetițe, în sala de gimnastică a liceului, scenetele în câte-un act: »Linștea casei«, »Recunoștința« și »Un client dela Văleni«. Pentru publicul mare s'a dat piesa »Băișorul tatei«. Atari vise artistice, cu programe bine gândite, se înțelege că nu pot fi decât bine văzute.

— Pomenirea marelui prieten al neamului nostru din vremea războiului și de după războiu, a *generalului Berthelot*, s'a făcut, la liceul de băieți, cu multă pietate. Pâr. asumpționist Ios. Evrard a evocat în linii luminoase, ce nu se vor șterge din inimile tineretului, figura celui dispărut, pilda clasică a vitejiei militare și a cinstei creștine.

FUNCȚIA NORMAL A INTESTINELOR e o adevărată plăcere. Fiecare medic prescrie cu plăcere Artin, din care dacă luați seara 2-3 boabe, aveți dimineața scaun normal, ușor și abundent.

Mormintele regilor din Ur. Expediția arheologică, organizată de British Museum și de Universitatea din Pensilvania și-a ajuns scopul: a găsit și desgropat, între altele, și mormintele zăvorite cu tăcere de mai bine de cinci mii de ani, ale regilor din Ur, cari plănuseră și purtaseră pe atunci răsboaie, cârmuieră oștiri, puseseră pe fugă dușmani, duseseră mulțimi în robie, — chiar și pe Lot cu ai săi, pe cari îi scapă patriarhul Avram, — adunaseră comori, »tipăriseră« biblioteci întregi, pe țigla, ridicaseră cetăți și trăiseră din plin viața... ca să li-se păstreze pomenirea în câteva note fugare din cartea Facerii și ca să-i scoată din uitarea întunecoasă și rece a gropii, la mii de ani, fiii unui alt continent, spre verificarea unei afirmații biblice și împăcarea unei curiozități științifice. — Deșertăciunea deșertăciunilor...

† Generalul Berthelot. Asistat de o multime imensă și de numeroase personalități marcante, militare și politice, marele nostru prieten din zilele de restriște ale războiului, generalul Berthelot, a fost așezat, în ziua de 1 Februarie, spre veșnică odihnă, la Nervieux, în Franța nașterii sale, la vârsta de 71 de ani. Pentru partea de trudă ce-a avut-o când cu reorganizarea oștirii noastre în vederea luptelor de mai apoi și pentru dragostea ce ne-a dovedit-o totdeauna, statul nostru i-a făcut, la vremea

sa, cadou, frumoasa fermă dela Fărcădin, — acum Berthelot, — din jud. Hunedoarei. Acest bun al său, marele militar, creștin cucernic și el, cași Joffre și Foch, în aceeași vreme, l-a lăsat ca dănie Academiei Române dimpreună cu veniturile de pe mai mulți ani în urmă, cu dorința de a face un fond din care să fie ajutați studenți, ofițeri, copii, copile de ofițeri, ori copii și copile, a căror părinți au murit pentru realizarea unității naționale române. — Noblesse oblige. — Față de memoria acestui suflet mare vom ști să fim pururea respectuoși.

MAMELE CARI ALĂPTEAZĂ să nu bea bere, ci să ia în lapte dimineața și la 4, Ovomaltine. Laptele va fi mai bogat în puterea nutritivă și vitamine.

Mulțumită publică. Ni-se cere publicarea următoarelor: Păr. vicar foraneu de Făgăraș și senator, Moise Brumboiu, a trimis, întru ajutorarea bisericii din Zaul de câmpie, suma de 2000 Lei, întregită de St. Sa după colecta făcută în Dejeni (170 Lei), Răușor (50 Lei), Șercaia (520 Lei), Comuna de jos (200 Lei), Berivonii mici (80 Lei), Berivonii mari (100 Lei), Vad (300 Lei), Cincul (142 Lei), Hărseni (100 Lei), și Copăcel (100 Lei). — Pentru binele făcut bisericii menționate, Oficiul protop. al Pogăceleii ține să mulțumească prin aceasta tuturor binefăcătorilor.

DE RĂCEALĂ, DE GUTURAL, de gripă și laringită sunteți apărat prin întrebuintarea pastilelor Anacot. Prețul unui fiole Lei 37.

Telefonul „Unirii“

S. Cib. Se vede că dreptmăritorii, încă anonimi, dela Poiana, au început, cu anticipație, praznicul lui Sofronie. Vestea nu se poate să nu fie ajuns la urechile celor dela Sibiu. Că se vor bucura ori ba, de această sinistră ispravă, — îi privește. Noi vom aduce, cu proximitatea preilei, la cunoștința publică, noua josiție săvârșită, după tipic și cu suflet banditesc, împotriva locuinței noastre parohiale deacolo și a Casei Domnului, pentru că nu se cântă în ea »Doamne miluiește«.

B. Valea lui Mihail. Patima-i oarbă și după câte o ieșire a ei adesea nu-ți rămâne alta decât să recunoști: Flere possum, sed juvare non. Cel puțin pentru moment. Rătăciră atât de puțin filosofică a d. Nae Ionescu e dintre acestea. Ne doare că a folosit de armă, cum ne scrieți, în mâna unor șovinisti de neam străin, cari nu s'au sfiit să provoace de pe amvon credincioșii de-ai noștri să se declare, cu prilejul recensământului, de Unguri, pentru motivul că »pe greco-catolicii români nici Români regăteni nu-i recunosc de Români«, referindu-se la d. Nae Ionescu (și s'ar fi putut provoca și la »Telegraful« sibiuan de pe vremea discuțiilor incinse pe această temă). Faptul că în urma acestei gafe păcătoase, bine utilizate de pionierii unui alt ideal național, s'a putut întâmpla să se tulbure câte-va conștiințe mai labile și să încreștăm chiar și câteva pagube, sigur, nu va crește în ochii nici unui Român de bine, stima față de cuminența prevăzătoare a celor ce au pus pe hârtie acele nefericite exhibiții. De buna-le credință nici să nu mai vorbim. Dumnezeu să nu le socotească lor aberația aceasta!

H. Mărghita. Cu »clarisimii« dela aceasta foaie anevoie mai poate da cineva față. »Lumina adevărului« ce amenință să vină deodată cu »sfântul« Sofronie readus la viață prin vrăjitoresc meșteșug să slujască de pilda strălucită ortodoxilor ardeleni de acum, i-a băgat rău în spărieți. Cătu-i ziuica stau cu ușile încuiate și cu perdelele lăstate. Știu ei doar prea bine cât de »forte« s'a dovedit în istorie d. Lupaș, când cu o discuție avută cu Karácsonyi, de ex. și cât de conștientos e d. Dragomir în afirmațiile sale »istorice« privitor la oameni și întâmplări de acum (dovada a făcut-o într-un congres faimos nu așa de mult), o indicație sigură pentru conștientositatea cu privire la cele trecute vremi și la oamenii și faptele lor. (După cum se va arăta, cu multă frică și adâncă reverință, când va mai scădea spaimea ce s'a instăpânit prin redacția »clarisimilor«). Așa dar: pe mai târziu, căci acum — după anumite vedenii de pe malurile Cibinului — pe aici umblă stafii înfricoșătoare. Doamne păzește (de vedenii din apropierea balamucului)!

Chităm primirea abonamentului pe 1930: Oficiul parohial Bocșa montană; Oficiul parohial Corni; M. Dragsina; Z. Lupeni; Oficiul parohial Cig; T. Petreu; Oficiul parohial Vama; Oficiul parohial Zorlențul mare; Oficiul parohial Zăbran; Oficiul parohial Lupșa; M. Beiuș; P. Groși; T. Cetan.

Confirmăm primirea abonamentului pe 1931: Dr. V. Târgu-Mureș; Casina Orăștie; Parohia catolică Galați; M. Timișoara; Biserica Căpleni; S. Pricaz; Parohia Șeuț; T. Sibiu; M. Piatra; B. Făgăraș; B. Malcoci; R. Caransebeș.

O. Măierște. Confirmăm primirea sumei de Lei 1600, abonament pe 1931 dela parohiile Măierște, Doh, Mălădia, Cosniciul de jos, Porț, Șumal și Almaș. Va mulțumim din inimă pentru prețiosul ajutor ce ne dați.

Concurs

Comitetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român »Astra«, Sibiu (str. Șaguna Nr. 6), publică concurs pentru următoarele burse, pe anul școlar 1930—31:

1. *O bursă de Lei 2000 — și una de Lei 2500 — anual, din fundațiunea »Mihail Albon«,* pentru tinerii români gr. ort. și gr. cat., cari urmează școli industriale sau comerciale, preferiți fiind descendenții familiei Andrei Albon și ai soției sale Lila născ. Elekes, foști locuitori în Palatca.

2. *O bursă de Lei 1000 anual, din fundațiunea »Dr. Gh. Anca«* pentru tinerii români gr. ort. și gr. cat., cari urmează o școală superioară de ucenici, o școală agronomică, industrială sau comercială, preferiți fiind rudeniile fondatorului.

3. *Patru burse à Lei 4000 anual, din fundațiunea »Ioan Petran«,* pentru studenți de naționalitate română, cari urmează Universitatea, școala de belearte sau conservatorul de muzică și artă dramatică.

4. *Cinci burse à Lei 2000 anual, din fundațiunea »Ioan Rusu și soția sa Ecaterina«,* pentru elevi sau eleve, cari urmează școala secundară sau școala superioară de comerț, preferiți fiind descendenții ai surorilor fondatorului Sofia și Anica.

5. *O bursă de Lei 2500 anual, din fundațiunea »Nicolae Rusu și soția sa Cornelia născ. Man«* din Poiana de Arieș, pentru tinerii gr. ort. și gr. cat., cari urmează o școală normală, secundară, militară, industrială sau de meserii, preferiți fiind urmașii direcți ai următoarelor rudenii: a) ai nepotului de soră Nicolae Fodorean; b) ai celor șase copii rămași de preotul I. Bărsan din Sâncraiu (jud. Mureș); c) ai Mariei Trif născ. Man, Bistrița ai Otiliei Pop. născ. Man, Gherla și a văd. Letiția Coitor născ. Man din Turda.

6. *O bursă de lei 1500, din fundațiunea Dr. »Grigorie Sândeau«,* pentru elevi de școale secundare sau echivalente, preferiți fiind cei înrudiți cu fondatorul.

Reflecții vor avea să înainteze până la 15 Februarie 1931 comitetului central al Asociațiunii »Astra« Sibiu Str. Șaguna Nr. 6, împreună cu cererea timbrată în regulă, următoarele acte: 1) certificat de botez; 2) certificat de sănătate; 3) certificat școlar; 4) certificat despre situația materială a părinților; 5) cei înrudiți cu fondatorii vor înainta și un certificat dela preotul comunei despre gradul de rudenie cu fondatorii.

Convocare

CASSA DE ECONOMIE S. P. A. DIN BLAJ, invită prin prezenta pe acționarii săi la

a XLI-a adunare generală ordinară

care va avea loc la 1 Martie 1931, la orele 15, la Blaj, în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării, stabilirea de a fi în număr, numirea a lor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul Consiliului de Administrație

asupra exercițiului anului 1930 și prezentare bilanțului.

3. Raportul Comitetului de Censori.

4. Distribuirea profitului curat și darea ab solutorului a Consiliului de Censori.

5. Alegerea a lor 2 membri noi, — în locul celor ieșiți conform statutelor, — în Consiliul de Administrație.

6. Eventuale propuneri.

Acționarii, cari doresc a-și exercita dreptul de vot, sunt rugați a-și depune acțiunile și documentul de plenipotență la cassa institutului sau la cassa sucursalei din Ocna Sibiului și la Banca Economică S. A. din Diciosânmărtin, până la 28 Februarie a. c. ora 12 din zi

Consiliul de Administrație

No. 8—1931.

Publicație de licitație

Se publică licitație pentru zidirea bisericii noi din comuna Lemniu jud. Someș, pe ziua de 22 Februarie 1931. Licitația se va ține la oficiul parohial, ora 1 d. m. Amatori sunt invitați să-și înainteze ofertele închise întocmite conform prevederilor legii contabilității publice art. 72—85, și a condițiilor speciale de licitație, până la ora 12 a. m. a zilei fixate.

În oferte se va arăta rabatul la % asupra sumei din deviz, ce este cifrată la 851.000 Lei

Ofertele întârziate sau date prin telegramă, cât și acele cari vor cuprinde alte condițiuni, nu se vor lua în considerare.

Garanția provizorie de 4% se va depune la cassiera parohiei și recipisa primită se va anexa la ofertă. Această garanție la încheierea contractului se va întregi la 10% din valoarea ofertei.

Proiectul de lucrări și devizul se pot vedea zilnic la oficiul parohial.

Ofertele prezentate obligă ofertantul nu mai decât, iar biserica, numai după aprobarea Prea Veneratului Ordinariat.

Biserica nu va restitui nici un fel de spese ce le-ar avea ofertanții cu deplasarea la licitație.

Lemniu la 26 Ianuarie 1931.

Ilieș Alexă
Prim Curator.

Ștefan Botha
paroh. gr.-cat.

Convocare

Toți membrii acționari ai băncii populare Axente Sever sunt rugați a prezenta și a lua parte la adunarea generală Duminecă în 15 Februarie a. c. oarele 11 a. m. în localul »Casinei Române«.

Banca Populară
AXENTE SEVER
Blaj

A APĂRUT

A APĂRUT

„Teologia pastorală“

de canonicul Dr. Nicolae Brînzeu, Vol. I. **Păstorul și Turma** (Hodegetica). Cu o prefață de I. P. S. Valeriu Traian Frențiu, arhiepiscop de Oradea.

Prețul: broșat Lei 350, legat Lei 380.

Până nu intră în comerț, se poate avea la autor cu prețul de: Lei 280 broșat și 310 legat.

Grăbiți cu comanda. Adresa: Dr. Nicolae Brînzeu, canonic Lugoj j. Severin.

Cine își iubeste copilul, să și-l îngrijească cu pudra, crema și săpunul HÖFER